

АНОТАЦІЯ

кваліфікаційної роботи магістра Рудась Ірини Олександрівни
на тему: **Зарубіжний досвід розвитку велотуризму та його впровадження
в Україні (на прикладі Італії та Закарпатської області України).**

Науковий керівник: к.геогр.н., доц. Прасул Ю. І.

Актуальність дослідження. Туризм є доволі специфічною галуззю економіки і складовою людської життєдіяльності, який є вразливим до політичної стабільності, економічної ситуації, погодної мінливості, пандемічних обмежень і, як підтвердили події 2022 року, до наявності військових конфліктів не тільки на території їх безпосереднього проведення, але і інших областях країни. Велосипедні прогулянки відносяться до того різновиду активного відпочинку, що починає відновлюватися за умови мінімальної стабілізації ситуації у зв'язку з військовими конфліктами або на територіях, що не увійшли безпосередньо до зони конфлікту, не припиняє свого розвитку. З іншого боку, велосипедний туризм чи відпочинок визначається у світі як один із видів, що в основі має збалансований характер розвитку. Тобто дозволяє раціонально використовувати довкілля і зберегти його для наступних поколінь, бо є безпечним по відношенню до нього. Активне велосипедне дозвілля є раціональним способом організації вільного часу, зумовлює формування здорової у соціоплані особистості, сприяє зняттю емоційної напруги, що також є особливо важливим останнім часом.

Розвиток велосипедного туризму має суттєві відмінності за країнами і, навіть, за окремими регіонами однієї країни в силу наявності різних природних та історико-культурних ресурсів, їх доступності, комфортності інфраструктури, потужності інформаційної підтримки та інвестиційних потоків, ролі на міжнародному і національному туристичних ринках тощо.

Вивчення досвіду лідерів у розвитку велотуризму і впровадження його позитивних результатів на менш успішних територіях допоможе оминати багато помилок. Також вивчення зарубіжного досвіду розвитку велотуризму як форми активного дозвілля та спортивного туризму сприятиме покращенню розуміння напрямків вдосконалення велотуристичної інфраструктури, мережі велосипедних спортивних та класичних туристичних маршрутів.

У країнах високого економічного розвитку приділяється велика увага створенню позитивного туристичного іміджу, популяризації активного способу життя шляхом впровадження різних видів активного дозвілля, часто природоорієнтованих, зверненню уваги на збалансований розвиток території, місцевої економіки, і, звичайно ж, туризму.

Італія – країна, де поєднується широкі долини та гірські території, де населення віддає перевагу відпочинку на природі, використовуючи активні засоби пересування, країна, яку авторка кілька разів відвідувала, а зараз вимушено проживає. Італія займає провідне місце у світі за рівнем розвитку туризму, за рівнем надходжень від його функціонування. За індексом туристичної конкурентоспроможності Італія входить до першої десятки.

Італія характеризується широкою мережею веломаршрутів як в околицях кожного великого населеного пункту, так в гірські території. Таким чином, за багато років Італія сконсолідувала величезний досвід розвитку велотуризму як виду спортивного туризму, так і як виду активного відпочинку, виду активного дозвілля. Україна, маючи потужний туристичний потенціал, не до кінця визначила свої можливості розвитку туристичної галузі, не приділяє належної уваги формуванню здорової нації, розглядає у перспективі впровадження принципів збалансованого розвитку території, визначених у проєкті закону України «Про стратегію сталого розвитку України до 2030 року», розроблених на основі 17 глобальних Цілей сталого розвитку, ухвалених на Саміті ООН зі сталого розвитку. Слід зазначити, що в Україні затверджена Стратегія сталого розвитку «Україна-2020» (Указ президента України № 5/2015 від 12.01.2015 року), яка втратила свою актуальність і дієвість з плином часу і тому потребує значного оновлення.

На теренах України була обрана для дослідження Закарпатська область, яка має широкі долини, передгірські території, характеризується відносно високими показниками розвитку туризму, але досить часто окремі спеціальні туристичні послуги надаються на рівні, нижче за середній, хоча слід відмітити для окремих туристичних послуг (частково послуги з розміщення, харчування, комерціалізації історико-культурних пам'яток) відповідність європейському рівню. Велотуризм і як вид дозвілля, і як вид спортивного туризму, на жаль, не відноситься до таких. Тому впровадження досвіду Італії може змінити ситуацію, що склалася і сприяти піднесенню його розвитку на новий рівень, чим і обґрунтовується актуальність дослідження.

Метою кваліфікаційної роботи магістра є визначення системи заходів щодо перспективного розвитку велосипедного туризму в Закарпатській області на основі досвіду Італії як країни-лідера з розвитку багатоденного прогулянкового велосипедного туризму.

Об'єктом дослідження є Закарпатська область як перспективна територія для розвитку велосипедного туризму.

Предмет дослідження – напрямки розвитку та вдосконалення велосипедного туризму на основі застосування досвіду Італії.

Завдання дослідження:

- 1) аналіз науково-інформаційної бази щодо теорії розвитку велосипедного туризму;
- 2) визначення характерних рис велосипедного туризму та його особливостей, вимог до туристичного потенціалу;
- 3) вивчення досвіду Італії щодо розвитку велосипедного туризму;
- 4) вивчення передумов і сучасного стану розвитку велосипедного туризму у Закарпатській області України;
- 5) визначити систему заходів перспективного розвитку велосипедного туризму в Закарпатській області на основі досвіду Італії.

Кваліфікаційна робота магістра базується на мультиметодичному підході, який включає аналіз науково-літературної бази, спостереження на місцевості, краєзнавчий і порівняльно-географічний методи, SWOT-аналіз, розробку авторської системи велосипедних маршрутів, що заснована на концепції збалансованого розвитку велосипедного туризму.

Теоретичною основою даного дослідження виступають наукові праці О. О. Бейдика, І. В. Засідки, О. В. Колотухи, М. А. Лендела, Л. І. Медвідь, В. С. Мороховича, С. Bull, J. Larsen, B. Ritchie. В основному наукові праці присвячені регіональному аспекту розвитку велосипедної туристичної галузі.

Джерелами інформації були дані польових досліджень протягом 2019-2022 років, опубліковані літературні (монографічні, періодичні, науково-практичних конференцій) та картографічні джерела інформації, статистичні дані, нормативно-правові документи.

Результати роботи апробовані на конференціях, присвячених пам'яті проф. Г. П. Дубинського «Географічні дослідження: історія, сьогодення, перспективи» (м. Харків, 2019-2021 рр.).

Структура кваліфікаційної роботи магістра. Робота складається із вступу, чотирьох розділів, висновків, списку використаних джерел (82 найменування), додатків (на 4 стор.). Кваліфікаційна робота магістра містить 87 сторінок основного тексту, включає 10 таблиць, 61 ілюстрацію.

Ключові слова: туристична індустрія, туризм, велотуризм, турист, Італія, Закарпатська область України.